

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
3297233-1021883-PDC19

Bijlagen
1

Uw brief
10 december 2021

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 31 januari 2022
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Hijink (SP) over de recente mediabriefing van de Wereld Gezondheidsorganisatie (2021Z23113).

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Ernst Kuipers

Antwoorden op Kamervragen van het lid Hijink (SP) over de recente mediabriefing van de Wereld Gezondheidsorganisatie (2021Z23113) (ingezonden d.d. 10 december 2021)

1.

Wat is uw reactie op de meest recente mediabriefing van de Wereld Gezondheidsorganisatie?

Antwoord 1.

De informatie uit de mediabriefing van de Wereld Gezondheidsorganisatie van begin december is herkenbaar. Het RIVM maakt deel uit van internationale expertgroepen die de evolutie van dit virus monitoren. Zo kunnen experts bij onderzoeksinstituten en internationale organisaties, zoals bijvoorbeeld het ECDC en de Wereld Gezondheidsorganisatie over de hele wereld over dezelfde gegevens beschikken. Het RIVM krijgt informatie uit dit internationale netwerk over varianten van het virus die nog niet in Nederland geconstateerd zijn, maar mogelijk wel kunnen opduiken.

2.

Wat betekent de oproep om meer te monitoren, te testen en te sequencen voor het Nederlandse beleid?

Antwoord 2.

Er wordt in Nederland heel veel getest in een fijnmazig netwerk. Met betrekking tot sequencen doet we meer dan de ECDC norm.

3.

Welk percentage van de afgenomen tests wordt er op dit moment gesequenced, wat is de ontwikkeling daarvan geweest de afgelopen drie maanden en wat zijn de plannen ervoor de komende drie maanden?

Antwoord 3.

Het RIVM houdt op de website precies bij hoe het staat met varianten in Nederland, voor de meest actuele informatie wil ik daar dan ook naar verwijzen¹. Het RIVM vaart op wetenschappelijke adviezen van het ECDC en op eigen inhoudelijke kennis en inzichten om het minimaal aantal testen te bepalen, waarmee met voldoende zekerheid en voldoende 'aanlooptijd' de circulatie van bepaalde varianten van het virus 'SARS-CoV-2' kunnen worden gemonitord. Het RIVM volgt de ECDC-norm voor kiemsurveillance, haalt deze ruimschoots en kan, indien noodzakelijk, opschalen. Het ECDC adviseert om minimaal een aselechte steekproef van 500 monsters per week te sequencen om inzicht te krijgen in circulerende varianten (kiemsurveillance). Om daar inzicht in te verkrijgen is er een absoluut aantal sequenties nodig en niet een percentage. In de afgelopen maanden zijn er ruim 1500 monsters per week gesequenced in het kader van kiemsurveillance. In aanvulling hierop worden ook nog ca. 500 sequenties bepaald in het kader van BCO en andere onderzoeken.

4.

Hoe representatief is het beeld van de in Nederland aanwezige virussoorten met de hoeveelheid sequencing die nu plaatsvindt? In hoeverre zijn de locaties waar sequencing plaatsvindt representatief voor alle locaties waar polymerase chainreaction (PCR)-testen worden afgenomen?

¹ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/virus/varianten>

Antwoord 4.

Het RIVM onderzoekt in de Nationale Kiemsurveillance, met 15 laboratoria verspreid over het hele land wekelijks een steekproef van ruim 1500 monsters van positieve PCR-testen die verspreid over het land zijn afgenomen. In Amsterdam wordt sinds de opkomst van omikron continu met een specifieke PCR²-systematiek gemonitord op een breder palet van virussen, inclusief alle mogelijke nieuwe varianten van het virus 'SARS-CoV-2'. Op deze wijze weet men al 48 uur na het afnemen van een test al of er sprake is van mogelijk nieuwe variant. Vergelijkbare gegevens worden aan het RIVM geleverd door Synlab en Saltro, die hiervoor een speciale PCR-analysemethode gebruiken.

Daarnaast doet de PCR-werkgroep van het netwerk 'SeqNeth Sars2' een wekelijkse uitvraag bij de laboratoria om data te delen. Recent heeft het RIVM voor de regio Noord-Nederland, die niet in de analyse van Synlab en Saltro zitten, additionele analyses uit laten voeren. Uit deze data is ook naar voren gekomen dat de trend in toename van het aandeel van de omikronvariant vergelijkbaar is met de trend zoals vastgesteld op basis van data van Synlab en Saltro. Voor meer informatie over de kiemsurveillance en over omikron verwijs ik naar het 137ste OMT-advies³ en de website van het RIVM⁴.

Op bovenstaande wijze wordt met meerdere methoden breed inzicht verkregen over de opkomst van nieuwe varianten van het virus 'SARS-CoV-2'.

5.

Wat is het effect van het nieuwe Nederlandse beleid - zelftesten bij klachten - op het beeld dat sequencing geeft van de Nederlandse situatie? Klopt het dat door de inzet van meer zelftesten het zicht op het virus en het snel kunnen opsporen van nieuwe varianten juist wordt bemoeilijkt?

Antwoord 5.

Uit onderzoek⁵ blijkt dat antigeentesten, en dus zelftesten, goed de omikronvariant kunnen vaststellen. De uitkomst van een antigeentest geeft inzicht of men het virus op dat moment bij zich draagt. Een positieve uitslag van de test geeft geen inzicht in de virusvariant waarmee iemand is besmet. Om dat te kunnen bepalen, moet een PCR-test worden afgenomen waarna het sequentieonderzoek volgt. Het advies is om een positieve zelftest te bevestigen met een PCR bij de GGD. Op deze monsters kunnen ook nadere analyses, zoals sequentieanalyse, gedaan worden.

1) Twitterbericht, 8 december 2021, 'WHO media briefing' (<https://twitter.com/WHO/status/1468606746033737730?s=20>).

² <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/virus/varianten/omikronvariant>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/01/10/aanbieding-137e-omt-advies>

⁴ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/onderzoek/kiemsurveillance>

⁵ https://www.rivm.nl/sites/default/files/2021-12/Technical-evaluation-of-SARS-CoV-2-Self-test-with-omicron-variant_Final.pdf